

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 16. tammikuuta 2024
(OR. en)

5477/24

ECOFIN 52
UEM 15
SOC 25
EMPL 18

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	5024/24
Asia:	Varoituskansakansia koskeva kertomus 2024 – Neuvoston päätelmät (16. tammikuuta 2024)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä talous- ja rahoitusasioiden neuvoston 16. tammikuuta 2024 hyväksymä ehdotus neuvoston päätelmiksi varoituskansakansia koskevasta kertomuksesta 2024.

VAROITUSMEKANISMIA KOSKEVA KERTOMUS 2024

– Neuvoston päätelmät –

Euroopan unionin neuvosto, joka

1. KOROSTAA, että EU:n talous on edelleen häiriönsietokykyinen huolimatta kasvun hidastumisesta vuonna 2023. PANEE MERKILLE, että energian hintojen nousu ja inflaation kiihtyminen vähensivät ostovoimaa ja tiukensivat rahoitusehtoja, mikä puolestaan heikensi luottamusta ja kysyntää. Myös maailmankauppa on ollut vaikeaa. TOTEAA, että inflaation viimeaikainen hidastuminen, palkkojen nousu useimmissa jäsenvaltioissa ja jatkuvat vahvat työmarkkinat auttavat tukemaan ostovoimaa, minkä pitäisi lisätä kulutusta. KOROSTAA, että epävarmuus on edelleen suurta ja se liittyy muun muassa geopolittisiin jännitteisiin, inflaation normalisoitumisen laajuuteen ja nopeuteen, rahoitusolojen kehitykseen ja maailmanlaajuisen kysynnän tilanteeseen. Tämä voi puolestaan vaikuttaa makrotalouden epätasapainoon.
2. PAINOTTAA makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn jatkuvan soveltamisen merkitystä, jotta voidaan havaita, estää ja korjata hyvissä ajoin epätasapainoja, jotka haittaavat jäsenvaltioiden talouksien, talous- ja rahaliiton tai koko Euroopan unionin talouden moitteetonta toimintaa. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE varoitussmekanismia koskevan kertomuksen 2024, jolla käynnistetään kolmastoista vuotuinen makrotalouden epätasapainoa koskeva menettely.
3. ON YLEISESTI YHTÄ MIELTÄ varoitussmekanismia koskevan kertomuksen sisältämästä arvioinnista, joka koskee makrotalouden epätasapainojen kehittymistä ja kehittymässä olevia riskejä. PANEE MERKILLE, että lähes kaikkien jäsenvaltioiden vaihtotase supistui merkittävästi vuonna 2022, mikä johtui pääasiassa energian hintojen jyrkästä noususta. Tämän myötä kauppataase elpyi useimmissa jäsenvaltioissa vuoden 2023 aikana, mutta joissakin jäsenvaltioissa oli edelleen suuria yli- ja alijäämiä. Myös euroalueen vaihtotase supistui merkittävästi vuonna 2022, mutta se on elpynyt ylijäämäiseksi vuoden 2023 aikana. TOTEAA, että suuret ulkoiset nettovarantoasemat kaventuivat yleisesti ottaen lähes kaikissa jäsenvaltioissa mutta pysyivät merkittävinä.

4. PANEE MERKILLE, että jatkuvat jäsenvaltioiden väliset inflaatioerot voivat aiheuttaa kilpailukyvyllä haasteita, jotka ovat kuitenkin toistaiseksi pysyneet vähäisinä. TOTEAA, että nimelliset yksikkötyökustannukset ovat kasvaneet huomattavasti kaikkialla EU:ssa tilanteessa, jossa työmarkkinoille osallistuminen on historiallisen korkeaa, työttömyys alhaista ja inflaatio korkealla. TOTEAA, että energian ja hyödykkeiden hintavaikutukset ovat pienentäneet vientimarkkinaosuuksia ja että nimelliset efektiiviset valuuttakurssit vahvistuvat useimmissa jäsenvaltioissa vuonna 2022 tapahtuneen heikkenemisen jälkeen. PANEE MERKILLE, että joissakin jäsenvaltioissa reaaliarvo on vahvistunut voimakkaasti, mikä johtuu kauppakumppanimaita nopeammasta inflaatiosta.
5. KOROSTAA, että yksityisen ja julkisen sektorin korkea velkasuhde pienenee edelleen useimmissa jäsenvaltioissa. TOTEAA, että pandemiatukipaketit ja energian hintojen nousun lieventämiseen tähtäävät toimenpiteet heikentävät julkisen talouden velkasuhdetta, joka on useimmissa jäsenvaltioissa edelleen suurempi kuin ennen covid-19-kriisiä. PANEE MERKILLE, että yritysten velkakannat ovat edelleen huomattavia ja pandemiaa edeltäneen tason yläpuolella monissa jäsenvaltioissa. Tämä on riskitekijä. TOTEAA, että korkorasite kasvaa ja että rahoitusehtojen tiukentaminen saattaa vaikuttaa korkeaan velkatasoon. KOROSTAA, että kotitalouksien säästöt ovat pysyneet enimmäkseen pandemiaa edeltäneen tason yläpuolella. PANEE MERKILLE asuntojen hintojen nousun maltillistumisen ja hintojen laskun siitä huolimatta, että ne ovat edelleen korkealla tasolla useissa jäsenvaltioissa. Tällä voi olla heijastusvaikutuksia muihin aloihin. TOTEAA, että pankkiala on edelleen hyvin pääomitettu, sillä on riittävästi likviditeettiä ja järjestämättömien lainojen osuus on pieni ja vakaa.
6. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE varoituskonjektin koskevassa kertomuksessa esitetyn korkealaatuisen analyysin. PANEE MERKILLE ennakoivan arvioinnin riskien mahdollisesta kehityksestä, kantoja kuvaavien indikaattorien analysoinnin tärkeydestä sekä EU:n ja euroalueen ulottuvuuksien paremman näkyvyyden kertomuksessa. PANEE MERKILLE komission aikomuksen laatia perusteellisia tarkasteluja niistä 11:stä jäsenvaltiosta, joissa todettiin olevan epätasapainoja tai liiallisia epätasapainoja toukokuussa 2023, sekä yhdestä muusta jäsenvaltiosta, jossa epätasapainoja saattaa muodostua. PANEE MERKILLE, että kertomuksessa yksilöidään neljä muuta jäsenvaltiota, joihin on kiinnitettävä huomiota joidenkin kehityssuuntausten osalta, vaikka niihin ei kohdistu epätasapainoa eikä epätasapainon riskiä.

7. KEHOTTAAN panemaan tehokkaasti täytäntöön makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn ja sisällyttämään sen paremmin talouden ohjausjärjestelmään, jota tarkistetaan parhaillaan. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn tulostaulun meneillään olevan säännöllisen uudelleentarkastelun. KOROSTAA, että on tarpeen seurata tiiviisti olemassa olevia ja mahdollisesti muodostumassa olevia epätasapainoja ja suorittaa oikea-aikaisia politiikkatoimet, muun muassa toteuttaa asiaankuuluvat uudistukset talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetuissa maakohtaisissa suosituksissa suositellulla tavalla ja elpymis- ja palautumissuunnitelmien mukaisesti.
8. PAINOTTAA, että makrotalouden epätasapainojen ehkäiseminen ja korjaaminen parantaa jäsenvaltioiden kykyä reagoida häiriöihin ja tukee talouksien lähentymistä. KOROSTAA, että kaiken epätasapainon vähentäminen edistää EU:n talouden yleistä häiriönsietokykyä ja voi tuottaa myönteisiä heijastusvaikutuksia koko euroalueella ja EU:ssa.
-